5
JBZ-Raad d.d. 1-2 oktober 2026 (vreemdelingen- en asielbeleid)

JBZ-Raad d.d. 1-2 oktober 2026 (vreemdelingen- en asielbeleid)

Aan de orde is het **tweeminutendebat JBZ-Raad d.d. 1-2 oktober 2026 (vreemdelingen- en asielbeleid) (CD d.d. 30/09)**.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering. Ik heet van harte welkom de minister van Asiel en Migratie voor dit tweeminutendebat JBZ-Raad. Als eerste geef ik het woord aan mevrouw Vondeling van de PVV.

Mevrouw **Vondeling** (PVV):
Voorzitter. Ik heb twee moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de toelating van Palestijnen tot Nederland een ernstig veiligheidsrisico met zich meebrengt;

constaterende dat de screening door de IND tekortschiet, hetgeen blijkt uit het feit dat een pro-Hamasterrorist die stelt betrokken te zijn geweest bij de terroristische aanslagen van 7 oktober in Israël met een studievisum naar Nederland kon reizen;

verzoekt de regering om geen Palestijnen meer toe te laten tot Nederland en alle reeds in Nederland verblijvende Palestijnen zo snel mogelijk uit te zetten naar de enige echte Palestijnse staat, genaamd Jordanië,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Vondeling en Wilders.

Zij krijgt nr. 1025 (32317).

Mevrouw **Vondeling** (PVV):
De tweede motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de aanhoudende instroom van asielzoekers een directe aanslag is op onze verzorgingsstaat, de openbare orde en de nationale veiligheid;

verzoekt de regering met onmiddellijke ingang strikte grenscontroles in te voeren aan alle Nederlandse landsgrenzen, een algehele asielstop af te kondigen en elke gelukszoeker aan de grens te weigeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Vondeling en Wilders.

Zij krijgt nr. 1026 (32317).

Dank u wel. Het woord is aan meneer Boomsma, namens JA21.

De heer **Boomsma** (JA21):
Dank u wel, voorzitter. Dank aan de minister voor het debat van zojuist. Ik heb drie moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat tienduizenden mensen in juli de EU-buitengrens met Marokko in Ceuta hebben bestormd en er twee maanden later nog duizenden in die stad verblijven in de hoop op asiel, hulp ontvangen, maar ook voor enorme problemen zorgen;

overwegende dat dit volstrekt ontoelaatbaar en onacceptabel is en dergelijke bestormingen en aantastingen van het grondgebied niet mogen worden beloond;

overwegende dat de huidige EU-regelgeving onvoldoende maatregelen bevat om te reageren en voorkomen dat deze praktijken wel worden beloond;

constaterende dat de Europese Commissie een Europees noodkader heeft aangekondigd dat afwijking van de standaardprocedures mogelijk maakt in het kader van grensbescherming;

spreekt uit dat bij een massale grensbestorming zoals in Ceuta de enige juiste reactie is om deze mensen direct terug te sturen zonder dat zij in de asielprocedure worden opgenomen;

verzoekt het kabinet dat standpunt bij de JBZ-Raad in Luxemburg te bepleiten en als inzet te hanteren bij het gesprek voor een nieuw Europees noodresponskader, en tevens te bepleiten dat dit ook van toepassing is op de migranten die zich nu nog in Ceuta bevinden en dat die dus zonder asielprocedure worden teruggestuurd,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Boomsma.

Zij krijgt nr. 1027 (32317).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Marokko weigert om de lichamen van de Marokkaanse staatsburgers die bij de bestorming van de grens in juli zijn verdronken en aangespoeld in Ceuta terug te nemen en zelfs maar mee te werken aan identificatie;

overwegende dat dit nabestaanden in onzekerheid laat en een schandelijke en onacceptabele houding is en zeker van een land dat claimt vriendschappelijke banden met de Europese Unie te onderhouden;

verzoekt de regering dit bij de JBZ-Raad in Luxemburg aan te kaarten en met gelijkgestemde landen in te zetten op een krachtige veroordeling hiervan alsmede het besluit om gezamenlijk druk uit te oefenen op Marokko om massale bestorming van de grenzen te voorkomen en om direct mee te werken aan het repatriëren en identificeren van slachtoffers,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Boomsma.

Zij krijgt nr. 1028 (32317).

De heer **Boomsma** (JA21):
En tot slot.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat Nederlandse universiteiten zoals Maastricht zich inspannen om Palestijnse volwassenen uit onder andere Gaza naar Nederland te halen voor studie en zij daarvoor een machtiging tot voorlopig verblijf moeten krijgen;

overwegende dat mensen daar zijn verwikkeld in een gruwelijke oorlog en al decennialang worden blootgesteld aan antisemitische en jihadistische propaganda, en ook veiligheidsrisico's zijn verbonden aan verblijf;

verzoekt de regering geen nieuwe machtigingen tot voorlopig verblijf te verstrekken aan personen uit Gaza, in ieder geval totdat de regering de Kamer heeft geïnformeerd dat en op welke wijze de openbareordecheck van deze groep, inclusief onderzoek naar uitingen op sociale media, sluitend is ingericht, en alle personen uit Gaza die sinds 7 oktober 2023 met een mvv naar Nederland zijn gekomen alsnog aan deze verscherpte openbareordecheck te onderwerpen, en bij gebleken risico's hun verblijf te beëindigen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Boomsma en Ceulemans.

Zij krijgt nr. 1029 (32317).

Ik zeg het nog maar eens. Het Reglement van Orde schrijft ons voor dat moties kort en begrijpelijk zijn, meneer Boomsma. Het woord is aan meneer Russcher van Forum voor Democratie.

De heer **Russcher** (FVD):
Dank u, voorzitter. Ik heb twee korte en begrijpelijke moties.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de Europese Commissie en relevante EU-agentschappen samen met Spanje onderzoek doen naar de oorzaken van de gebeurtenissen in Ceuta;

overwegende dat ook het handelen van de betrokken Spaanse en Marokkaanse autoriteiten onafhankelijk moet kunnen worden onderzocht;

verzoekt de regering tijdens de JBZ-Raad van 1 en 2 oktober erop aan te dringen dat het onderzoek ook het handelen van de Spaanse en Marokkaanse autoriteiten na de waarschuwing van 29 juli omvat, dat dit onafhankelijk van de betrokken autoriteiten wordt onderzocht en dat de bevindingen openbaar worden gemaakt,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Russcher.

Zij krijgt nr. 1030 (32317).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat Spanje heeft bevestigd de inzet op terugkeer van de resterende irreguliere migranten in Ceuta voort te zetten;

overwegende dat moet worden voorkomen dat personen die bij de grootschalige irreguliere grensoverschrijding Ceuta zijn binnengekomen, vanuit Ceuta worden overgebracht naar het Europese vasteland;

overwegende dat de inzet voor deze groep gericht moet blijven op terugkeer;

verzoekt de regering tijdens de JBZ-Raad van 1 en 2 oktober bij de Spaanse regering aan te dringen op de toezegging dat personen die bij deze grootschalige irreguliere grensoverschrijding Ceuta zijn binnengekomen, niet worden overgebracht naar het Europese vasteland en dat voor hen wordt ingezet op terugkeer,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Russcher.

Zij krijgt nr. 1031 (32317).

De heer **Russcher** (FVD):
Ik struikelde enorm over het woord "irregulier"!

Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel, meneer Russcher. Het woord is aan de heer Van Asten namens D66.

De heer **Van Asten** (D66):
De inkt van het commissiedebat is nog niet droog of we staan hier al plenair.

Ik heb één motie naar aanleiding van het debat. Die luidt als volgt.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat het Europees Asiel- en migratiepact voorziet in geharmoniseerde asielregels binnen de Europese Unie en daarmee verschillen tussen nationale asielstelsels wegneemt;

overwegende dat grote verschillen tussen asielstelsels migranten kunnen stimuleren om verder te reizen binnen Europa of hun toevlucht te nemen tot gevaarlijke en illegale migratieroutes;

overwegende dat de oversteek van het Kanaal jaarlijks leidt tot menselijk leed, dodelijke slachtoffers en een verdienmodel voor mensensmokkelaars;

overwegende dat het Verenigd Koninkrijk buiten het Europees Asiel- en migratiepact valt, waardoor verschillen in regelgeving en procedures blijven bestaan;

verzoekt de regering verdere samenwerking tussen het Verenigd Koninkrijk en de EU op het gebied van het Europees Migratiepact als positief te bezien en zich in de Raad in te zetten om, binnen de kaders van de bestaande samenwerkingsovereenkomsten, het Verenigd Koninkrijk aansluiting te laten krijgen op dit vlak,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door het lid Van Asten.

Zij krijgt nr. 1032 (32317).

Dank u wel. Het woord is aan mevrouw Straatman namens het CDA.

Mevrouw **Straatman** (CDA):
Dank, voorzitter. Ook ik heb één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de overdracht van Dublinclaimanten onder de nieuwe Asiel- en migratiebeheerverordening hervat zouden worden, maar dat Nederland op dit moment geen of zeer beperkt Dublinclaimanten kan overdragen aan Italië en Griekenland;

constaterende dat Nederland op basis van het solidariteitsmechanisme zijn verplichtingen afkoopt en solidariteitsbijdragen betaalt aan Italië en Griekenland, terwijl Nederland geen of slechts beperkt Dublinclaimanten kan overdragen aan deze landen;

overwegende dat het betalen van solidariteitsbijdragen aan landen die geen Dublinclaimanten overnemen niet past bij het doel van het solidariteitsmechanisme om tot een eerlijke verdeling van verantwoordelijkheden te komen onder lidstaten;

verzoekt de regering om de situatie in Italië en Griekenland mee te laten wegen in de onderhandelingen over de solidariteitscyclus voor 2027 en hierin samen op te trekken met gelijkgezinde lidstaten, en de Kamer te informeren over de inzet van de onderhandelingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door de leden Straatman, Ellian en Boomsma.

Zij krijgt nr. 1033 (32317).

Dank u wel. Het woord is aan de heer Ellian. Hij ziet af van zijn termijn. Dan is het woord aan mevrouw Vliegenthart als laatste spreker van dit tweeminutendebat.

Mevrouw **Vliegenthart** (PRO):
Voorzitter. Aangezien mevrouw Westerveld onverwacht vaststaat bij een commissiedebat, val ik even voor haar in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de regering samen met andere EU-lidstaten gesprekken voert met derde landen om uitzetcentra op te zetten;

overwegende dat de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa aanbevelingen doet om voorafgaand aan afspraken met derde landen een mensenrechtenanalyse te maken;

verzoekt de regering vóór het tekenen van een memorandum of understanding met een derde land een analyse te maken van alle mogelijke directe en indirecte mensenrechtenschendingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Vliegenthart en Westerveld.

Zij krijgt nr. 1034 (32317).

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de regering samen met andere EU-lidstaten gesprekken voert met derde landen om uitzetcentra op te zetten;

overwegende dat de mensenrechtencommissaris van de Raad van Europa aanbevelingen doet om mensenrechten blijvend te waarborgen bij afspraken met derde landen;

verzoekt de regering om bij een eventueel memorandum of understanding met een derde land afdwingbare mensenrechtenclausules op te nemen als ontbindende voorwaarde,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:
Deze motie is voorgesteld door de leden Vliegenthart en Westerveld.

Zij krijgt nr. 1035 (32317).

Mevrouw **Vliegenthart** (PRO):
Dank u wel.

De **voorzitter**:
Dank u wel. Ik schors tot 13.35 uur of tot zoveel eerder als mogelijk, dus blijft u een beetje in de buurt. De vergadering is geschorst.

De vergadering wordt van 13.24 uur tot 13.35 uur geschorst.

De **voorzitter**:
Ik heropen de vergadering en geef het woord aan de minister.

Minister **Van den Brink**:
Dank u wel, voorzitter. Wij hebben een aantal moties naar aanleiding van het debat van vanochtend over de JBZ-Raad, waar we morgen naartoe gaan. Ik ga ze gewoon in volgorde aflopen.

De eerste motie, op stuk nr. 1025, van mevrouw Vondeling en de heer Wilders ziet op de mvv-vereisten en de Palestijnse student in Maastricht. Daar zijn meerdere moties over ingediend. Het debat ging daar niet over. Volgende week is er een debat over regulier verblijf. Ik heb uw Kamer toegezegd om daarvoor alle informatie te sturen wat betreft hoe de procedure daarvoor eruitziet en hoe de openbareordecheck eruitziet. Ik wil vandaag daarom alle moties op dat vlak de appreciatie "ontijdig" meegeven, zodat het debat volgende week in den brede gevoerd kan worden.

De **voorzitter**:
Ik sta één vervolgvraag toe, want we zitten ook met de Algemene Financiële Beschouwingen. Gaat uw gang.

Mevrouw **Vondeling** (PVV):
We hebben het hier net wel over gehad. Dit is gewoon een enorm veiligheidsrisico. Mijn collega Wilders en ik hebben hier al in juni Kamervragen over gesteld. Die zijn niet beantwoord binnen zes weken. Dinsdag meldden we mondelinge vragen aan. Twee uur voor het mondelinge vragenuur kregen we eindelijk antwoord, dat ontoereikend was. Tweeminutendebatten met de minister worden elke keer verplaatst, dus dit was het eerste moment. Er is gewoon sprake van een veiligheidsrisico. Ik zou dus wel een oordeel van de minister willen.

Minister **Van den Brink**:
Als "ontijdig" niet kan worden omgezet in "aanhouden", dan is het: ontraden.

De **voorzitter**:
Houdt u de motie aan, mevrouw Vondeling? U brengt 'm in stemming. Dan is de motie op stuk nr. 1025 ontraden. Het is inderdaad waar, minister: als u de motie ontijdig acht, dan is het verzoek eerst aan de leden of ze bereid zijn om 'm aan te houden.

Minister **Van den Brink**:
O, sorry. Excuus. Ik ben nog lerende, hè?

De **voorzitter**:
Ja, heel goed. We doen het samen.

Minister **Van den Brink**:
De motie op stuk nr. 1026, ook van mevrouw Vondeling en de heer Wilders, wil ik onder verwijzing naar het debat en de keuzes van dit kabinet ontraden.

De motie op stuk nr. 1027 van de heer Boomsma gaat over de situatie van Ceuta en de respons vanuit de Europese Commissie. Eigenlijk zitten er allerlei elementen in die ik in het debat heb geraakt. Tegelijkertijd kan ik nog niet vooruitlopen op wat er nu in Europa wordt afgesproken dan wel waaraan vervolg wordt gegeven. Ik ga in lijn met het debat dat we net hebben gehad in de JBZ-Raad een heel aantal zaken bepleiten die zien op dat mechanisme van in werking treden uitwerken. Zover zijn we nog niet. Ik kan ook op geen enkele manier iets zeggen over hoe dat van toepassing kan worden verklaard op het aantal mensen dat nu nog in Ceuta verblijft. Ik zou daarom willen vragen om 'm aan te houden totdat we meer weten over welke lijn hier uiteindelijk uit gaat komen.

De **voorzitter**:
Kunt u daar een tijdspanne bij geven?

Minister **Van den Brink**:
In ieder geval na de JBZ-Raad, als ik weet wat de uitkomst daarvan is. De Europese Raad van oktober zal hier mogelijk ook een vervolg op worden. Dan weten we misschien wel iets meer over wat uiteindelijk de uitwerking gaat zijn en in hoeverre dat van toepassing wordt verklaard, voor wie en waarom.

De **voorzitter**:
Eén korte vervolgvraag.

De heer **Boomsma** (JA21):
Dan weten we meer over de uitwerking, maar de motie gaat toch over de inzet van deze minister in deze komende JBZ-Raad, en het verzoek om dit als inzet te laten gelden?

Minister **Van den Brink**:
Ja, maar daarnaast bepleit u ook dat ik 'm van toepassing moet verklaren op de migranten die zich nu nog in Ceuta bevinden. Dat is uiteindelijk aan Spanje. Wij voeren morgen het gesprek met Spanje over de situatie daar. Wat hier nu allemaal staat, is deels nog in ontwikkeling omdat de Commissie daar voorstellen voor maakt en moet deels in de toekomst worden besproken. Ik vind dat nu echt nog te vroeg.

De **voorzitter**:
Is de heer Boomsma bereid om de motie aan te houden? Het mag non-verbaal. Nee. De motie wordt in stemming gebracht. Daarmee is de motie op stuk nr. 1027 ontijdig. De motie op stuk nr. 1028.

Minister **Van den Brink**:
Dat is de motie van de heer Boomsma die verwijst naar Marokko dat weigert om lichamen van Marokkaanse staatsburgers te repatriëren. Ik heb daar zelf geen enkele informatie over, dus ik vind het lastig om daar nu een positie over in te nemen. Ik heb de mediaberichten daarover ook gezien, maar ik heb er zelf geen enkele informatie over om te weten wie en wat ik daarover zou moeten aanspreken. Om die reden wil ik eigenlijk de motie ontraden, omdat ik anders een eigenstandig feit creëer over welke positie het kabinet inneemt.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1028: ontraden. Eén korte vervolgvraag.

De heer **Boomsma** (JA21):
Ik was zelf in Ceuta. Dit is mij ook gewoon medegedeeld door de regering daar, dus ik denk dat dit echt wel klopt. Maar als de minister zegt dat hij dat even wil verifiëren, dan vind ik dat prima. Dan houd ik 'm aan. Dan doe ik dat, en dan hoop ik dat hij er over enige tijd op terug kan komen.

De **voorzitter**:
Op verzoek van de heer Boomsma stel ik voor zijn motie (32317, nr. 1028) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1029.

Minister **Van den Brink**:
Deze motie gaat ook over de mvv. Ik heb eerder aangegeven dat ik die als ontijdig zie vanwege het debat van volgende week.

De **voorzitter**:
Is de heer Boomsma bereid om de motie aan te houden?

De heer **Boomsma** (JA21):
Hier wreekt zich natuurlijk een beetje dat we inderdaad niet weten wanneer het tweeminutendebat voor zo'n commissiedebat regulier wordt gepland. Soms duurt dat maanden. Ik wil 'm nu wel aanhouden, maar dan houd ik 'm aan voor de week, en dan brengen we 'm daarna in stemming.

De **voorzitter**:
Op verzoek van de heer Boomsma stel ik voor zijn motie (32317, nr. 1029) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.

De **voorzitter**:
De motie-Russcher op stuk nr. 1030.

Minister **Van den Brink**:
Die is van de heer Russcher en gaat over die onderzoeken. We gaan morgen horen wat Spanje nog mededeelt over die situatie en wat daar mogelijk de aanleiding van is. Op basis daarvan wordt er een vervolg gegeven. Maar ik kan echt niet zeggen wat er openbaar gaat worden, met name omdat u waarschijnlijk ook verwijst naar diensten die hier onderzoek naar doen. Om die reden, dat het hier om diensten gaat, moet ik deze motie ontraden.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1030: ontraden.

Minister **Van den Brink**:
De motie op stuk nr. 1031 van de heer Russcher. Ik kan me er trouwens erg in herkennen dat je ontzettend kan struikelen over het woord "irregulier", maar vooral in de Engelse variant. Dat ga ik morgen waarschijnlijk ook doen in de JBZ-Raad. Ik voel me erg verwant aan u. Die motie geef ik oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1031: oordeel Kamer.

Minister **Van den Brink**:
De motie op stuk nr. 1032 van de heer Van Asten vraagt mij om met het Verenigd Koninkrijk te intensiveren. Dat is een motie waarmee het kabinet aan de slag wil gaan, dus die krijgt oordeel Kamer.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1032: oordeel Kamer.

Minister **Van den Brink**:
De motie op stuk nr. 1033 van mevrouw Straatman, de heer Ellian en de heer Boomsma gaat over het solidariteitsmechanisme. Oordeel Kamer. Dat is net in het debat aan de orde geweest.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1034.

Minister **Van den Brink**:
De motie op stuk nr. 1034 van Vliegenthart en Westerveld vraagt om voor het tekenen van een memorandum of understanding met een derde land een analyse te maken van alle mogelijke directe en indirecte mensenrechtenschendingen. Daar moet ik heel scherp over zijn. Bij het vormgeven van de terugkeerhub gaat het enkel over de mensenrechten van de individuele migranten die wel of niet terugkeren naar dat land. Ik heb al eerder in debatten proberen uiteen te trekken dat er opmerkingen over de situatie in een land zijn, maar dat daarnaast ook de individuele mensenrechten van een migrant kunnen worden geborgd. Dat kunnen twee verschillende zaken zijn. Om die reden moet ik de motie op stuk nr. 1034 ontraden.

De **voorzitter**:
De motie op stuk nr. 1034: ontraden. Tot slot de motie op stuk nr. 1035.

Minister **Van den Brink**:
Dat geldt ook voor de motie op stuk nr. 1035. Het memorandum of understanding gaat de afspraken borgen die wij maken met een derde land. Alle juridische internationale verplichtingen zijn echter al gesteld. Die zijn daar eigenlijk rechtstreeks onderdeel van.

De **voorzitter**:
Ik dank de minister voor zijn appreciaties. Daarmee zijn we aan het einde gekomen van dit tweeminutendebat.

De beraadslaging wordt gesloten.

De **voorzitter**:
Over de ingediende moties zal bij aanvang van de middagvergadering worden gestemd. Ik schors tot 14.15 uur. Dan zullen we aanvangen met de stemmingen. Dank, allemaal. De vergadering is geschorst tot 14.15 uur.

De vergadering wordt van 13.42 uur tot 14.15 uur geschorst.